Sudėtiniai sakiniai

<u>UŽDUOTIS.</u> Išrašyk sudėtinių sakinių dėmenis.

Prisimink, kad kiekviename dėmenyje yra gramatinis centras. Dėmuo – tai atskiras vientisinis sakinys.

1. Malūno užtvankoje vienodai šniokščia vanduo, už miestelio pukši traktorius, prie savo namelio medyje tarška varnėnas.

malūno užtvankoje vienodai šniokščia vanduo

už miestelio pukši traktorius

prie savo namelio medyje tarška varnėnas

2. Drėgnais laukais atzvimbia vėsios bitės ir tyliai švilpia paukštis žolėje.

3. Atėjo vasara ir laivai pradėjo plaukioti ežere.

4. Visą vakarą sesuo laukdama mezgė kojinę, bet telefonas neskambėjo.

5. Nuvytusios rožės nepražydės, neišdainuotos dainos taip ir liks neišdainuotos.

LIVEWORKSHEETS

UŽDUOTIS. Parašyk kablelius tarp sudėtinių sujungiamųjų sakinių dėmenų. Jeigu kablelio nereikia, rašyk brūkšnį (-).

Metai bėga o laiko dulkės atneša daug įvykių. Snaigės krinta o ašaros rieda skausmingos. Ir saulutė tebešvietė linksmai ir vėjas jau ūžavo. Į dvarą gana toli važiuoti todėl važiuoju geltonuoju autobusiuku.

UŽDUOTIS. Parašyk kablelius tarp sudėtinių bejungtukių sakinių dėmenų. Jeigu kablelio nereikia, rašyk brūkšnį (-).

Tarp dviejų sudėtinio bejungtukio sakinio dėmenų kablelis dažniausiai rašomas tada, kai:
1. išvardijami vienu laiku ar vienas po kito vykstantys veiksmai ir reiškiniai.

Pakibo lašai varvekliais pavirto žodžiai rauda. Laimės snaigės krenta gražusis mėnulis šviečia paslaptingosios žvaigždelės mirksi danguje. Tomas skaito Lina piešia mokytoja sako pastabą mokiniams. Nuvytusios gėlės nepražys nutilęs vėjas nebepūs negirdėsime nuostabios paukštelių giesmės. Brolis greit šoko į vandenį jo įdegęs kūnas išsitempė. Kiemą supo aklina mūro siena virš vartų kilo didelis surūdijęs kryžius.

UŽDUOTIS. Pažymėk šalutinius sudėtinių prijungiamųjų sakinių dėmenis.

Prisimink, šalutinis yra tas dėmuo, kuris atsako į klausimą, keliamą iš pagrindinio dėmens. Šalutinis dėmuo dažniausiai turi jungiamąjį žodį: kai, kol, kuris, kuri, kas, koks, kada, kol, kad, kur, kadangi, jeigu, jei, nors, nes,ar..

Pvz. Ateisiu pas tave(pagrindinis dėmuo), kai pakviesi.

Kada ateisiu? → kai pakviesi (šalutinis)

LIVEWORKSHEETS

Man didelė garbė matyti poetę, kuri rašo gražus eilėraščius.

Reikės daug laiko, kol susitvarkysime.

Kad ir lytų, aš keliausiu.

Pasiimk kompasą, kad nepasiklystum.

Kadangi pavėlavau, turėjau atsiprašyti mokytojos.

Aš pastebėjau, kad tu neklausai manęs.

Kai sutemo ir nušvito mėnulio šviesa, grįžau namo.

Grįžau namo, kai baigėsi savaitgalis.

UŽDUOTIS. *Parašyk praleistus prijungiamojo sakinio kablelius. Jeigu kablelio nereikia, rašyk brūkšnį (-).*

Kadangi buvau seniūnas turėjau viską nuspręsti. Mes pastebėjome kad medis yra nulūžęs. Toji diena kurios taip laukė Kristina praėjo. Kai užsižiebė gatvių žibintai visi žmonės sulindo į namus. Knyga kurią skaitė mama buvo įdomi. Vadovėlis kurį tau davė mokytoja yra mano.

LIVEWORKSHEETS